

מְלַעֲיֵלָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
דְּרָף וְגו'. נַחֲשׁ, מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל אֲבַתְרִיהּ,
כְּאִילוּ אֲזִיל עַל הַהוּא דְרָף עֲלָאָה לְאַפְחָשָׁא
לִיהּ, בְּגִין דְּמַהֲהוּא דְרָף, אַתְּזַנּוּ עַלְמִין עֲלָאֵי.
וְאִי תִימָא, דִּן, אֲמַאי אִיהוּ בְּדַרְגָּא דָּא, אֶלָּא
כְּדַכְתִּיב, (בראשית א) וְאַתְּ לַהֲט הַחֲרִב
הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָף עֵץ הַחַיִּים. הֲכִי
נְמִי הַנּוֹשֵׁף עַקְבֵי סוּס וְגו', בְּגִין לְנִטְרָא לִיהּ
לְכָל מְשִׁירֵיין. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תְּקוּנָא
דְּכוּרְסֵיאָא אִיהוּ. תָּא חֲזִי, פְּרִסְיָא דְשְׁלֵמָה
מְלָפָא, חַד חוּיָא מְרַפְרָף בְּקִטְוֵי שְׂרָבִיטָא
לְעֵילָא מְאַרְיוּתָא.

בְּתוּב, (שופטים יג) וַתַּחֲל רוח ה' לִפְעָמוּ בְּמַחְנֶה
דִּן וְגו'. תָּא חֲזִי, שְׁמִשׁוֹן נְזִיר עוֹלָם
הָוָה, וּפְרִישׁ עֲלֵמָא אִיהוּ, וְאַתְגַּבַּר בֵּיהּ חֵילָא
תְּקִיפָא, וְהוּא הָוָה חוּיָא בְּהַאי עֲלֵמָא, לְקַבֵּל
עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבֵים וּמְזֻלוֹת, דְּהָא
אַחְסַנַת חוּלְקָא דְבְּרַכְתָּא דִּדָּן אֲבוּהֵי יְרִית,
דְּכַתִּיב, יְהִי דִן נַחֲשׁ עֲלֵי דְרָף וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, נַחֲשׁ יְדִיעָא, שְׁפִיפּוֹן מָאִי
נִיהוּ. אָמַר לִיהּ, רְזָא דְתְּקוּנָא דְחַרְשִׁין,
דְּנַחֲשׁ אִיהוּ שְׁפִיפּוֹן, הֲכִי נְמִי הַהוּא רָשַׁע
דְּבַלְעָם, בְּכֵלָא הָוָה יַדַּע. תָּא חֲזִי פְתִיב, (במדבר
כג) וַיִּלְךְ שָׁפִי, לְזַמְנִין בְּהַאי, וּלְזַמְנִין בְּהַאי.

וְאִי תִימָא דִּן, לָאו דְרַגְיָה בְּהַאי. הֲכִי הוּא
וּדְאִי. אֶלָּא אַתְּמַנָּא עַל דְרַגְאָ דָּא (לַהֲהוּא),
לְמַהוּי סְטְרָא בְּתַרְיִיתָא, וּשְׁבַחָא אִיהוּ דִּילִיהּ,
מְמַנֵּן דְּמְלָפָא בְּהַאי, וּמְמַנָּא עַל הַאי, וַיִּקְרָא
אִיהוּ לְכָל אֵינוֹן מְמַנִּין. וּפְרִסְיָא דְמְלָפָא,
בְּכָל אֵינוֹן מְמַנֵּן אַתְתַּקֵּן, בְּכָל הַנִּי מְמַנֵּן
תַּחוּתֵיהוּ מִתְפָּרֵשׁן אֹרְחִין וְדַרְגִין, הֵן לְטַב,
הֵן לְבִישׁ, וְכֵלְהוּ אַתְאַחְדָּן בְּהַנִּי תְּקוּנֵי
דְּפְרִסְיָא. וּבְגִינֵי כֶף דִּן לְסִטְרָ צְפוֹן, בְּנוֹקְבָא

דְּרָף עֲלִיוְנָה שְׁיוּצָאָת מְלַמְעָלָה,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
דְּרָף וְגו'. נַחֲשׁ, מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל
אַחְרִיו, כְּאִילוּ הוּלֵךְ עַל אוֹתָהּ
דְּרָף עֲלִיוְנָה לְהַכְחִישׁוּ, מִשּׁוּם
שְׁמַאוֹתָהּ דְרָף נוֹזְנִים הַעוֹלְמוֹת
הַעֲלִיוְנִים.

וְאִם תֵּאמַר, דִּן לְמָה הוּא בְּדַרְגָּה
הַזֹּאת? אֶלָּא פְּתוּב (בראשית א) וְאַתְּ
לַהֲט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר
אֶת דְּרָף עֵץ הַחַיִּים. כֶּף גַּם הַנּוֹשֵׁף
עַקְבֵי סוּס וְגו', כְּדִי לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ
לְכָל הַמַּחְנוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
תְּקוּן הַכְּסָא הוּא. בָּא רָאָה, כְּסָא
שֶׁל שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, נַחֲשׁ אֶחָד
מְנַעֵצ בְּקִשְׂרֵי הַשְּׂרָבִיט
שְׁלַמְעֵלָה מִהֲאָרִיוֹת.

בְּתוּב (שופטים א) וַתַּחֲל רוח ה'
לִפְעָמוּ בְּמַחְנֶה דִּן וְגו'. בָּא רָאָה,
שְׁמִשׁוֹן הִיָּה נְזִיר עוֹלָם, וּפְרוּשׁ
מִן הַעוֹלָם הוּא, וְהַתְּגַבַּר בּוֹ כַח
חֲזַק, וְהוּא הִיָּה נַחֲשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה
כְּנֶגֶד עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
פּוֹכְבֵים וּמְזֻלוֹת, שְׁהֵרִי יְרִשַׁת
חֵלֶק בְּרַכַת דִּן אֲבִיו יְרֵשׁ, שְׁכַתוּב
יְהִי דִן נַחֲשׁ עֲלֵי דְרָף וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, נַחֲשׁ יְדוּעַ,
שְׁפִיפּוֹן מַהוּ? אָמַר לוֹ, סוּד
הַתְּקוּן שֶׁל מְכַשְׁפִּים שְׁנַחֲשׁ הוּא
שְׁפִיפּוֹן, כֶּף גַּם אוֹתוֹ בַּלְעָם
הָרָשָׁע, בְּכָל הִיָּה יְדוּעַ. בָּא רָאָה,
פְּתוּב (במדבר כג) וַיִּלְךְ שָׁפִי,
לִפְעָמִים בְּזָה וּלְפְעָמִים בְּזָה.

וְאִם תֵּאמַר, דִּן אֵין דְרַגְתּוֹ בְּזָה -
כֶּף זֶה וּדְאִי, אֶלָּא הַתְּמַנָּה עַל
דְרַגְתָּ זֶה [לאותו] לְהִיוֹת צַד אַחְרוֹן,
וּשְׁבַח הוּא שְׁלוֹ, מְמַנִּים שֶׁל
הַמֶּלֶךְ בְּזָה, וּמְמַנָּה עַל זֶה, וְכַבּוּד
הוּא לְכָל אוֹתָם הַמְּמַנִּים. וְכְּסָא
הַמֶּלֶךְ נִתְקַן בְּכָל אוֹתָם הַמְּמַנִּים,
בְּכָל אוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁתַּחֲתִיבָם
נְפֻדוֹת דְרָכִים וְדַרְגוֹת, הֵן לְטוֹב
וְהֵן לְרַע, וְכֵלְם נֶאֱחָזִים בְּתְּקוּנֵי
הַכְּסָא הַלְלוּ. וְלִכְּן דִּן לְצַד צְפוֹן,